

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică

Editura și tiparul: Tipografia Poporului
Redacția: Nicolae Brest

LABERATE

se prind în BIROUL ADMINISTRATIEI
(Strada Mălărarilor Nr. 12)
Or. și per. prima dată 14 bani
12 bani la reînnoire 10 bani

Din România.

— Saisoare. —

București, 17 Febr. v.

Nu v'am mai scris demult. Nu că n'am voit, ci fiindcă n'am putut. Adecă cât pentru scris, aș fi putut eu, dar e mai greu a vă scrie ceva apriat despre frământările noastre, cari încă sunt multe și felurite, cum de sigur vor fi destule și pe la D-Voastră, în aceste zile de lupte crâncene.

Mersul războiului european, nu mai încapă îndoială, că ne frământă foarte mult. Dar se petrece atât de aproape de noi și apoi aceea una încă e sigur, că după încheierea păcii — care tot va trebui să urmeze odată — se va schimba tare și harta (mapa) Europei. Prin urmare, avem dreptul și datorința să fim cu ochi în patru, asupra celor ce se petrec.

Fiind însă România un stat mai mic, față de țările cari sunt de prezent încercate în luptă, noi trebuie bine să ne cugetăm ce facem. De aceea azi nimereu nu mai trage la îndoială buna-chibzuială a celor ce nu decretat (declarat) neutralitatea României, la începutul războiului. A fost un lucru foarte înțelept acesta.

Se naște însă întrebarea, dacă interesele României nu cer totuși, ca să intrăm în luptă. Un răspuns la această întrebare nu se poate da așa ușor. Asta atârna dela o seamă de împrejurări. Intre acestea se numără și durata (lungimea) războiului, care într'un fel e suportat din partea unui stat mare și cu totul altcum poate ruina un stat mic. O pildă vie avem în Serbia, care numai cu ajutorul Rusiei — în alimente, muniție etc. — se susține.

Aceste și alte mominte sunt tot atâtea dovezi, cari trebuie să îndemne pe orice stat mic, să se cugete bine și cu sânge rece, înainte de s'ar amesteca în aceste lupte atât de sângeroase.

Războiul european, prin intrarea în luptă a noii forțe, s'ar putea întâmpla să fie mai iute curmat. Asta nu e însă absolut sigur. Și nimereu nu poate garanta, că nu se va implini anul, sau va mai trece mult și după aceea, fără a se fi ajuns la pace.

Pe de altă parte vedem, că în unele dintre statele belgerante se simte o mare lipsă a acelor mărfuri, de care noi, românii, avem nevoie. Dumnezeu și în

urma hârniei noastre — avem destule. Înțeleg cerealele României (grâu, porumb, orz, ovăs, fasole etc.), cari azi sunt atât de căutate.

Din aceste produse noi avem destule, când dă Dumnezeu un an bun, cum a fost și cel trecut. Dar nu avem alte mărfuri industriale, pe cari trebuie să le aducem din străinătate. Iar pentru a putea cumpăra de acestea — multe din ele de lipsă și pentru cazul de război — trebuie să vindem din cerealele, cari ne prisosesc. După ce vom fi isprăvit bine cu a oaste afaceri, vom trece la altele, pe cari le vom afla cu cale și de lipsă.

Iată deci un alt motiv, iară de mare însemnătate, care ne-a călăuzit în decursul războiului european. La nici un caz n'ar fi fost bine să fi intrat în război mai înainte, dupăce nici azi nu se poate prevedea sfârșitul lui; ci mai bine este a face me cu pregătiri pentru o eventuală intrare.

Când și cum se va face aceasta — atârna dela împrejurări. România are azi atâtea bărbați luminați, cari se

cugetă la cea mai bună apărare și ocrotire a intereselor neamului românesc.

Războiul european a fost urmat de închiderea strimtorilor Bosforului și Dardanelelor, prin ceace exportul mărfurilor noastre pe mare a fost cu totul împiedecat. Întâmplarea a adus însă cu sine, că cerealele noastre sunt foarte bine căutate în Monarhia austro-ungară și în Germania. Am vândut deci acestor state, ceace ne prisosesc, și ceace trebuia chiar să vindem, pentru a face bani, cu cari să putem cumpăra alte mărfuri. Asta nu însemnează, însă, că vom da afară din țară mai mult decât aflăm noi cu cale. Și aici oamenii noștri de stat sunt conduși de o deosebită prevedere și chibzuială, asupra la ceace trebuie făcut sau lăsat, azi sau mâine. Să sperăm, că și în viitor se va lucra cu chibzuială, iar atunci numai bine va putea urma.

De prezent la noi se discută mult asupra bombardării Dardanelor. Dar despre importanța acestora, din punctul de vedere românesc, într'o altă scrisoare.

Situația războiului.

Zilele din urmă n'au adus nici o schimbare mai însemnată pe fronturile de luptă. — Fapt este, că în Carpați se dau lupte crâncene în jurul mai multor pasari, tot a-celene și în partea de către Stanislau-Colonca. Trupul nostru se țin însă cu tăria în luptă, deși Rușii, primind noi întărituri, în zilele trecute au luat din nou ofensiva. Rezultatul luptelor se va cunoaște mai deaproape peste câteva zile.

Pe frontul germano-rus din Polonia de nord (deasupra Varșoviei, către granița Prusiei orientale) s'au continuat luptele începute în timpul din urmă. Dupăcum se știe generalul Hindenburg a adunat trupe numeroase în Prusia orientală; împrejurarea aceasta a silit pe Ruși să se retragă din acel ținut; Hindenburg plănuia acum, cu acele trupe, un atac dela nord asupra Varșoviei — Rușii s'au recules însă și întărit de grabă, astfel că au pornit ei acum ofensiva contra trupelor germane în acea parte. Luptele sunt în urgere.

De pe frontul germano-francez vin știri, că pe acel câmp de luptă încă încep a se mări și întinde luptele, cari de multe ori păreau a fi ajuns pe un punct absolut mort. În legătură cu luptele de pe aici, în ziare se găsesse mereu

știri, că în Franța au venit și vor mai veni atâtea și atâtea trupe engleze și din colonii. Împrejurarea aceasta va sili pe Germani ca ei încă să-și întărească trupele de pe acest front, iar în spre primă vară ne putem aștepta la lupte cu mult mai mari, ca de prezent, în acele părți.

Un punct, care în zilele din urmă a atras atenția lui cei întregi, este de prezent strimtoarea Dardanelelor, pe care flota engleză-franceză o bombardează de câteva zile bune. Spre acest scop Englezii și Francezii au adunat în Marea Egeea atâtea vapoare de război (se spune că la 70 cu totul), încât un astfel de bombardament nu cunoaște istoria lui. Lucrul merge însă greu. Flota nu se poate apropia ușor de forturile turcești, cu atât mai greu pot pătrunde și învină în strimtoare. Până de prezent abia au putut ruina vr'o două forturi, ceace i-a costat nimicirea câtorva vapoare din parte Turcilor. E vorba, că Englezii și Francezii vor debarca trupe și pe ucat contra Turcilor. — Oricum, lumea întregă se întreabă: Vor izbucni aliații și în Dardanele? Însemnătatea faptului este prin aceea, că cine se pănește Dardanelele va stăpâni și Constantinopolul.

13285
MINISTERUL

Iar de cine stăpânește Constantinopolul trebuie să țină seamă și statele balcanice, cum și toate țările europene, cari trimit mărfuri în Azia sau alte părți ale lumii. Iată deci, că lupta navală dela Dardanele va fi desigur hotărâtoare pentru ținuta viitoare a mai multor state azi neutrale.

Știri și telegrame

sosite în ultimele zile asupra războiului european.

Din telegramele trimise în zilele din urmă dela biroul de presă al prim-ministrului, dăm părțile mai de seamă dupăcum urmează:

Luptele în nordul Monarhiei.

Budapesta, 25 Februarie. Pe frontul din *Galizia* și *Polonia* a fost liniște, afară de o luptă de artilerie și câteva ciocniri mai mici. — Situația (starea) în *Carpați* e în general neschimbată.

În luptele, cari s'au desfășurat ieri în apropierea izvoarelor rului *Sura* am ocupat o înălțime făcând prizonieri 5 ofițeri și 198 de soldați dușmani. — Spre nord dela culmile *Volofului* dușmanul folosindu-se de furtunile de zăpadă a încercat de mai multe ori ca să ajungă prin alături vehemente și îndârjite până la pozițiile ocupate de noi. Am respins însă aceste eșuri, cauzând dușmanului pierderi grele. Iată totodată prizonieri 300 de Ruși. — Spre sud dela *Dniștru* luptele s'au încheiat, atât ca proporții (putere) cât și ca vârstă (întindere). General *Höfer*.

Budapesta, 26 Februarie. În *Polonia ruscască* n'a obvenit (nu s'a întâmplat) nici o schimbare. Pe frontul din *Galizia de vest* un detașament de al nostru a răpit prin eșurile sale spre est dela *Grybow* mai multe puncte de aprințuri rusești, făcând prizonieri 500 de soldați dușmani și cuprinzând 6 mitralieze. — În *Carpați* iar a început să năvălească, fapt, care are înrăutățirea asupra mișcărilor militare de aici. Situația generală a rămas neschimbată. — În luptele, cari se desfășură spre sud dela *Dniștru* ofensiva trupelor noastre înaintază. În luptele din 21 și 22 Februarie am făcut prizonieri 10 ofițeri și 3338 de soldați. — În *Bucovina* situația e neschimbată. — General *Höfer*.

Budapesta, 27 Februarie. În luptele din spre est dela *Przedborz*. — În *Polonia ruscască* — a avut loc un violent atac de artilerie. Pe celelalte părți ale frontului, spre nord dela *Vistula* și în *Galizia de vest* a fost în cea mai mare parte liniște. — Am zădărnicit atacurile pe cari Rușii le-au îndreptat în contra pozițiilor noastre din *Carpați*, pe valea *Mlavei*, pe un șir spre nord dela *Volat*. — În luptele din *Galizia de sud-est* am făcut prizonieri cu ocazia ocupării unei înălțimi de 1240 de soldați ruși. — General *Höfer*.

Budapesta, 28 Februarie. Pe fronturile din *Polonia* și *Galizia* decurge o luptă mai vie de artilerie. În *Carpați* situația generală a rămas neschimbată. În ținutul dintre *Tucholka* și *Wyskow* s'a desfășurat lupte violente. Aici am respins după o luptă îndârjită, aproape piept la piept, atacurile, pe cari Rușii le-au îndreptat din nou asupra pozițiilor noastre din valea *Opor*; am cauzat dușmanului pierderi grele. Regimentul de vânători finlandezi nr. 9, care ne-a atacat, a lăsat pe câmpul de luptă 300 de morți și cel puțin încălțări răniți. Pe 730 din oamenii acestui regiment i-am făcut prizonieri. Luptele cari se dau în *Galizia de sud-est* ou care îndârjire, continuă și acum

General *Höfer*.

Budapesta, 1 Martie. În *Polonia* și în *Galizia de vest* n'a obvenit vre-un eveniment mai important; s'au desfășurat numai lupte de artilerie. — Pe frontul din *Carpați* s'au dat lupte în partea orașului *Wyskow* și spre sud dela *Dniștru*. Situația nu s'a schimbat în zilele din urmă. — General *Höfer*.

Budapesta, 2 Martie. În urma unor lupte succese am ocupat pe partea vestică a frontului din *Carpați* mai multe poziții rusești împinse prea înainte. Vom făcut prizonieri 10 ofițeri și 2000 de soldați dușmani, cuprinzând și cu acest prilej mult material de războiu. — Pe teritoriul care zace spre sud dela riul *Niștru (Dniștru)*, primind Rușii întărituri pe curg lupte înverșunate. Am zădărnicit toate atacurile, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra pozițiilor noastre; i-am cauzat dușmanului pierderi foarte grele.

În *Polonia* și în *Galizia* s'au desfășurat și ieri numai lupte de artilerie. — General *Höfer*.

Budapesta, 3 Martie. Pe partea vestică a frontului din *Carpați* am respins o mulțime de contra-atacuri rusești și ne-am susținut pozițiile și înălțimile luate de trupele noastre în luptele de mai înainte. Spre sud dela *Niștru* luptele s'au încheiat. Și ieri am respins sângeros atacurile dușmanului și ne-am susținut teritoriul ocupat cu toate, că dușmanul a fost covârșitor la număr. În *Polonia* și în *Galizia de vest* nu s'au dat numai lupte de artilerie. — În *Bucovina* o liniște. — Pe câmpul de operații dela sud (cu *Sârbii*) situația a rămas neschimbată.

General *Höfer*.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Din partea mareului cartier general german s'a dat în zilele din urmă următoarele comunicate oficiale, pe cari le dăm așa după cum s'au trimis din Budapesta dela biroul de presă al prim-ministrului:

Berlin, 27 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: În *Champagne* Francezii au su atacat ieri și azi din nou și cu mari puteri. Lupta decurge încă în unele locuri, dealtmintrelea am respins a noastră ofensivă. Spre nord dela *Verdun* am atacat o parte din pozițiile franceze; lupta decurge încă. Pe celelalte fronturi n'a obvenit nimic de semnalat.

Pe câmpul de operații dela est: Spre nord-vest dela *Grodno*, spre vest dela *Lomza* și spre sud dela *Prassnitz* au pășit noi puteri rusești, cari au început ofensiva. În partea dela *Srkoda*, spre sud dela *Kolno* am prins 1100 de Ruși. De pe țărmul stâng al *Vistulei* n'avem nimic de semnalat.

Berlin, 28 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: În *Champagne* dușmanul și-a continuat și ieri eșurile; le-am respins însă atacurile pretutindeni. Spre sud dela *Malamont* și spre nord dela *Verdun* am ocupat mai multe poziții dușmane așezate în rând una după alta. Contra-atacurile slabe ale Francezilor le-am zădărnicit. Am făcut prizonieri 6 ofițeri și 250 de soldați și am cuprins 4 mitralieze și o puitoare de mine. În partea de vest a *Vosilor* i-am pe Francezii din pozițiile lor dela *Blamont-Bionville*. — Ofensiva noastră a înaintat până la linia *Verdun-Bremeniti* continuând până la linia din estul localităților *Bodonviller* și *Celles*. Prin aceasta l'am respins pe dușman cu șase kilometri pe un front de 20 kilometri. Încercările dușmanului de a-și reocupa teritoriul pierdut n'au avut rezultatul dorit. Deasemenea am respins și eșurile, pe cari dușmanul le-a îndreptat în contra noastră în munții *Vosgi mici*.

Pe câmpul de operații dela est: Spre nord-est dela *Grodno* au înaintat ieri în contra noastră noi forțe rusești. Contra-atacurile noastre însă i-a silit să se retragă în pozițiile lor dinaintea cetății. Au rămas în mâinile noastre 1800 de Ruși. Spre nord-vest dela *Ostrolenka*, în regiunea *Amulew* am respins un atac dușman. — Trupele noastre s'au retras spre nord și spre vest dela oraș, din calea trupelor covârșitoare rusești, cari înaintau dinspre sud și est spre *Prassnitz*. Dinspre sud dela *Vistula* n'avem nimic de semnalat. General *Höfer*.

Berlin, 1 Martie. Pe câmpul de operații dela vest: La *Vervier* spre nord dela *Milef* cul nostru a silit un aeroplan englez, ca să aterizeze (să se dea jos). Pe o parte a frontului nostru Francezii iar folosesc — după cum au făcut aceasta și acum câteva luni — gloanțe, cari când explodează produc gaze rău mirositoare și omorâtoare. Nu ne-au cauzat însă prin aceasta nici o pagubă. — După o luptă violentă am respins eșurile, pe cari cel puțin două corpuri de armată le-au întreprins în contra pozițiilor noastre din *Champagne*. — În *Argoni* am capturat (cuprins) două puitoare de mine. Între *Jencouf* și marginea vestică a *padurilor argonice* am zădărnicit mai multe încercări de ale Francezilor de a ne sparge rândurile; aici am cauzat dușmanului pierderi grele. Pozițiile pe cari le-am ocupat spre est dela *Vardreviller* le-am ținut și ieri cu toate încercările dușmanului de a ni le reocupa.

Pe câmpul de operații dela est: Am respins toate atacurile, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra noastră spre nord dela *Lomza* și spre nord-vest dela *Ostrolenka*. Dealtmintrelea de aici n'avem nimic de semnalat.

Berlin, 2 Martie. Pe câmpul de operații dela vest: În *Champagne* am respins pe lângă mari pierderi din partea dușmanului, atacurile, pe cari Francezii le-au repetat din nou, cu mari forțe în contra noastră și cari în cea mai mare parte au fost zdrobite de focul nostru. În luptele pept la piept, cari s'au desfășurat pe unele puncte, noi am rămas învingători pretutindeni; ne-am susținut cu tarie pozițiile. — În *padurile argonice* am ocupat mai multe tranșee, am făcut prizonieri 80 soldați dușmani și am cuprins 5 puitoare de mine. Am respins prin izbiri sângeroase atacurile franceze îndreptate în contra localității *Vauquois*. Avantajele, pe cari ni le-au ajuns în munții *Vosgi* zilele trecute, le-am susținut cu toate contra-atacurile vehemente ale dușmanului. Atacurile, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra noastră spre nord-est dela *Celles* au fost pentru ei pline de pierderi.

Pe câmpul de operații dela est: Toate eșurile, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra noastră spre sud și spre sud-est de padurile dela *Augustow*, au rămas fără succes. — Am respins atacurile pe cari Rușii le-au îndreptat în contra noastră spre nord-est dela *Lomza* și spre est dela *Plock*.

Războiul Turcilor.

Asupra luptelor, ce se dau pentru ocuparea strâmtoării Dardanelelor, ca țierul turcesc a dat cu ziua de 2 Martie n. următorul comunicat oficial:

Constantinopol, 2 Martie. Flota dușmană a slobozit un foc mai slab în contra forturilor dela *Seddil Bahr*. Încercările dușmanului, de a debarca trupe de recunoaștere au fost zădărnicate de focul nostru. În fine 5 vase panțerate (vapoare mari de războiu) dușmane, cari au slobozit focul în contra unor baterii de ale noastre, fiind nimerite de două lovituri de ale acestor baterii, s'au retras.

Ce cere și ce făgăduiește Rusia României.

Că România e trasă și într-o parte și în cealaltă, de statele beligerante, — e ușor de înțeles. Dar e mai greu a afla, că ce făgăduiește face României cutare sau cutare stat. În pavința aceasta puțin se știe în lumea mare; poate căți va barbați aproape de guvernul de colo sau dincolo, dacă și u și pot socoti mersul lucrurilor. Ceialaltă — lumea mare — trebuie să se mulțumească cu vorbe și svonuri ce se aud, dar cari, de multe ori încă cuprind un adevăr oarecare. Mai sunt apoi și planuri ari ncate anume în foi, pentru a se vedea, că ce zic cei interesați la auzul lor; pe când gândul adevărat este cu totul altul. Așa se poartă politica diplomatică, n'ai ce-i face. Se tot vorbește împrejur, se tot caută în dreapta și în stânga, dar *totul* nu se spune nici odată până la urmă.

In fața unor curioase destăinuri asupra României, — ne aduce acum foaia turcească scrisă nemțește „Osman scher Lloyd“. Aceste destăinuri au fost publicate mai întâiu de foaia germană „Berliner Tageblatt“ care zice că ministrul Rusiei la București Poklevski-Kocell a plecat nu de mult la Petersburg, ca să primească dela ministrul de externe al Rusiei Sasonov noui îndrumări. Acum roșese, că această călătorie s'a făcut după ce ultima încercare a ambasadorului, de a câștiga România pe seama Rusiei, n'a avut izbândă. Ziarul „Osman scher Lloyd“ povestește următoarele amănunte despre cele mai din urmă făgădueli rusești făcute guvernului român:

„Ministrul Rusiei a încercat mai întâi să facă presiune (să câștige) asupra guvernului român cu chestia Strâmtoarelor (Bozford și Dardanelele garantind ocrotirea intereselor României în Marea Neagră. Ambasadorul a mai promis recunoașterea pentru toate timpurile a tratatului de la București asigurând României, că o va apăra în contra oricărei atac bulgar, care ar ținti la recucerirea Dobrogei.

„In schimbul acestor promisiuni (făgădueli Rusia a cerut, ca armata României să intre în țară în Ardeal fiind sprijinită în aceasta pornire de o armată de 150.000 soldați ruși. Intrând armata română în Ardeal i se asigură României incorporarea (alipirea) Ardealului.

„Ca să se mulțumească și dorințele Românilor față de Basarabia, guvernul rusesc a declarat prin graiul ambasadorului (ministrului) său, că va da locuitorilor români din Basarabia libertăți întinse. Rusia a mai cerut României, ca să pună capăt tratatelor (confăturilor) cu Italia și să nu mai trateze nici cu Bulgaria. In fine guvernul rusesc consideră de ceva de sine înțeles, ca orice transport de bucate și de făina în Austro-Ungariei și Germania să se oprească.

„Promisiunile aceste ademenitoare ale Rusiei au fost însă respinse de guvernul român.

Sasonow a mai cerut de altfel, ca România să deshidă porturile ei dunărene pentru vasele (vapoarele) rusești și să se învoiască la așezarea unei stațiuni navale (formă de port) la gura Dunării, mai departe ca flota românească și cu deosebire vasul „Regina Elisabeta“ să se atașeze escadrei rusești (alipsească vapoarele rusești din Marea neagră).

Amar și năcaz. Lipsă de bucate peste tot locul.

Nu cunoaștem un ținut al Ardealului, de unde să fi auzit în timpul din urmă, că pe acolo ar fi berechet și darul lui Dumnezeu în toate. Din contră, de peste tot locul se aud plângeri asupra lipsei de alimente. O probă vădită despre aceasta sunt și următoarele rânduri, publicate zilele trecute în „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov. Ele au fost trimise de o persoană din partea locului, care descrie starea lucrurilor astfel:

„In comitatul Solnoc-D. h. a o așa de mare lipsă de cereale, ca azi-mănu ne putem aștepta să se învească și moartea cea mai grozavă, moartea produsă din foamete.

„Eundările apelor în anii trecuți pe unele locuri grindina și peste tot vremeurile neobișnuite, ce nu băntuit paștele noastre, ar fi pricinuit chiar și în timpuri normale strâmtoare grele. Dar azi, în mijlocul se împetei ne mai auzim și a muzicilor de tot felul, lipsa ardeilor pentru hrană și mai ales lipsa de cereale o dovedește catastrofa (ruinătoare).

„Pe piața Dejului de două săptămâni grâu ori porumb pentru vânzare și cumpărare absolută nu s'a avut. Tot așa stă lucrul și cu făina, care numai din când în când și numai în cantități disparentă obține de tot puțină se vede) în vreme pravală.

„Carnea și unsoarea, reduse necmenen la cantitate neindestulătoare, au prețuri exorbitante (din cale afară de mare). Carnea de porc se vândă kilo cu 2 cor. 80 fil, iar cea de vacă cu 2 cor.

„Zelnic cu droșia vin oamenii de pe sate la oraș după cereale. Se întorc văcărându-se și mâna goală. Dar însă acin cari n'au parolă de ajuns să piată înfrunța scumpetea înspăimântătoare, ce se va face?

„Cu bucurie aud însă, că și din parte românească (d. Dr. Teodor Mihali) și din cea oficială se fac încercări și se iau măsuri pentru a încunjura pericolul ce amenință. Dar isbată vor oare, când aproape din întreaga țară, mai ales însă din comitatele ardelencești tot aceea stare desperată se vestește?

„Niciodată ajutor mai la vreme și mai binecuvântat ca acumă nu ar fi, dacă bunul Dumnezeu ne-ar învâdniciei a-l trimite. Se sperăm, că măsurile luate de factori competenți vor aduce îngrabă mângăiere și pâinea de toate zilele.

In fața acestor stări, de bună seamă că nu ne rămâne altceva, decât să ne îndreptăm ochii spre România, care mai are încă atâtea bucate. Dacă va mai exporta multe din ele!

Noi credem, că ar fi bine, ca preotul cu învățătorul sau notarul satului să se adreseze spre acest ștop Casei centrale a băncilor populare din București. De aci li s'ar putea mijloci eventual ceva cucurez, pe un preț moderat. Dar cucuruzul acesta să nu se vândă acasă cu cine știe ce câștig mare, ci să se

dea oamenilor pe lângă un preț cinstit. Ce-ce astfel vor face, vor binemărită titlul de adevărați fruntași și conducători ai poporului!

Știri diferite.

— Printr-o ordinanță deosebită ministrul ungar de agricultură Ghilány amenință cu pedepsă aspră pe agenții (samsari), cari cumpără dela populația de pe sate cerealele și vite cu prețuri mici, iar ei fac speculă și le vând cu prețuri scumpe.

— In 23 Februarie n. peste Segedin a dat o grindina de mărimea boanelor de mazare.

— Austriaci (indeosebi marile zăre din Viena) scriu cu mulțumire față de Ungaria, core din prisosul său de alimente (de-ale mâncării) că și Austriei, prin ceea ce se împiedecă planul dușmanilor, cari cugetă, că ar putea înfrânge monarhia austro-ungară prin foamete.

— Cu considerare la războiu și la temerea, că pe vară s'ar putea naște oare-cari boale, în Austria se discută (vorbește) despre închiderea școlilor în luna lui Maiu. Până acum nu s'a luat însă nici o hotărâre sigură.

— La noi în Ungaria e vorbă să se încheie anul școlar în luna lui Aprilie ca astfel copiii să poată fi de ajutor la lucrul câmpului.

— Studenții japonezi dela școlile din străinătate au fost chemați acasă, bag-seamă în Japonia se plănuește mobilizare generală.

— Foaia germană „Frankfurter Zeitung“ a publicat o statistică a prizonierilor de războiu, socotind că în Germania și Austro-Ungaria se află la ora 1 milion și 43 de mii prizonieri. Dintre aceștia sunt: 692 mii Ruși, 237 mii Francezi, 37 mii Belgieni, 18 mii Englezi și 50 mii Sârbi.

— Foaia franceză din Paris „Le Journal“ aduce știri, că ministrul de interne al Belgiei (inflator acum în orașul franc z H-vre) ar fi declarat, că dintre Belgieni 200 de mii sunt refugiați în Franța, 300 de mii din Holanda și 750 de mii în Anglia. In timpul din urmă mulți Belgieni s'au rețors acasă. Intregă populația Belgiei e cam de 7 milioane.

— Al doilea împrumut german de războiu e în curs de subscriere. Subscrierile s'au început in 27 Februarie și se vor încheia la 19 Martie n. o. Semnările se fac nelinistate (adecă orice German poate subscrie cât vrea. — Primul împrumut de războiu al Germaniei încă s'a făcut înainte de al Monarhiei, prin urmare ne putem aștepta, că în curând va urma și la noi al doilea împrumut.

— După cum se știe, guvernul a optit folosirea orzului în facerea berii, cu începere din 19 Februarie. Asta va avea de urmări urcarea prețului berii. Orzul, ce se mai află în țară, va fi mesteat cu grâu la polucerea făinei.

— Ministrul ungar de honvezi a fost împuternicit din partea guvernului, să cheme la serviciul medical în spitalele militare de observații pe orice medic, care n'a trecut de 50 ani și e încă în stare de muncă.

— Guvernul rusesc încă dela în eputul războului a luat o seamă de măsuri contra consumării beuturilor spirituoase. Acum nu de mult a dat un nou ordin, prin care hotărăște, că cârcimalele, restaurantele și cafenelele din apropierea casarmelor, școlilor și bisericilor să fie închise. Asta pentru a împedea în prima linie pe soldați să mai bea rău.

— Statele-Unite au început pregătiri pentru întărirea flotei americane din apele oceanului pacific (adeca din apropierea coastelor Chinei). Asta se face desigur în vederea vrunei conflicte, ce s'ar putea naște între Japonia și China, în care caz America nu poate sta nepăsătoare fi-

indcă ea încă are interese în China. De aceea, America nu vrea să lase pe Japonia să facă ce vrea în China, care, neavând armată cum se cade, n'ar putea să se împotrivescă cu izbândă contra Japoniei.

— Guvernul rus: a oprit exportul beuturilor alcoolice (vin, bere, rachiu, etc.) în străinătate afară de ceea ce s'ar trimite în țările prietene sau aliate cu Rusia.

— Pe șta unei rîndueli a ministrului ungar de interne, în orașele cu peste 10 mii de locuitori, băieții trecuți de 14 ani pot căpăta dreptul (d-la poliție) să vîndă gazete pe stradă.

— Ministrul ungar de interne a dat un ordin, prin care îndeamnă comunele să se îngrijască la timp de o anumită cantitate de ghiață, Asta cu considerare la împrejurarea, că în anul acesta lipsa de ghiață a fi poate ca în alți ani, îndeosebi pentru trebuințele medicilor (în urma diferiților răniți etc.)

— Flota de războiu engleză și franceză care bombardează mercu Dardanelele, are lipsă de un razan oarecare în largul Mării Egeice. După cum se vestește, Grecia le-a fi dat o înzula din Marea Egeică, ca să aibă unele să se așeze (să le fie de bază, de unde pornesc și se întorc) în decursul operațiilor contra Dardanelor.

— Comanda supremă a armatei noastre face cunoscut, că Rușii de multe ori se îmbracă femeiește, ca astfel să înșele pe soldații noștri din Carpați. De aceea se dă de știre, că orice soldat rus, aflat îmbrăcat ca femeie, va fi momentan împușcat.

— Din prilejul recucerii Bucovinei de trupele austro-ungare, șeful guvernului din Bucovina, contele Meran a adresat primului ministru român Ionel Brătianu o telegramă, prin care îi mulțumește calduros pentru primirea bună și umană (milosă); făcută locuitorilor din Bucovina, cari din cauza năvălirii Rușilor, au fost siliți să fugă în România.

— În camera (dieta) din Statele Unite s'a dezbătut în zilele trecute proiectul (planul) de lege pentru rînduirea sirizilor, cari merg la America. Planul de lege era făcut de așa, că ceie nu și tu carte să fie opriți a se da jos pe pământul Statelor Unite. Dar camera a respins acest-a, cu o majoritate de 5 voturi. Analfabeții (ceie nu și tu carte) vor putea deci merge și în viitor la America.

— După cum vestește unele ziare din Roma, generalisimul francez Joffre a mai destituit (dat jos din funcție) 19 generali, dintre cari 6 generali de divizie. (Se susține, că Joffre ar fi tare strict, lucru ce se pe ea poate, altcum nu s'ar auzi cazuri ca cel de sus).

— În Rusia, după cum scrie foșia »Noroje Vremja«, în timpul din urmă încă au fost aceși la penzie 26 generali, dintre cari 12 sunt c mandanți de divizie.

— Ministrul Rusiei la București Pokrevski, s'a reîntors zilele trecute în România, de unde plecase mai înainte la Petersburg în afaceri.

— În Grecia au fost zilele trecute mari inundații de ape. Fe multe locuri s'au prăbușit casele. Și-au pierdut viața mai multe persoane.

— În Macedonia (în vecinătatea Greciei) ningea de mai multe zile fără întrerupere. Prin unele părți zăpada a ajuns la o înălțime de un metru și jumătate.

— Din Grenf se auză, că Francezii sunt în așteptarea unei mari lupte în nordul Franței (de către Belgia și Germania). Din prevedere au evacuat (golit) toate spitalele militare, transportând răniții în Franța de sud.

— De pe la sfîrșitul lui Ianuarie în porturilor franceze debarcă (se dau jos) mereu trupe

engleze, cari în timpul din urmă au luat o tot mai mare întindere. De aceea în porturi au fost luate stricto măsuri de prevedere. Timp de câteva ciasuri pe zi gările, prin cari trec trupele, sunt închise pentru public.

Știri din România.

— Comisia financiară română, în-ărcinată să se ducă la Paris, la Londra și în America, ca să facă unele cumpărături de materiale, a sosit acum acasă. Aceasta comisie se compunea din G. Danielopol, director la Banca Națională a României și Aristide Blank. Ei s'au întors la București îndetă ce au izbutit să desfacă pe piața Londrei mai multe bonuri destinate cuponului rentei române și achitarea (plătirea) altor cumpărături.

— În România încă sunt unele ținuturi muntoase, pe unde nu se află așa multe bucate. Iar acum, în urma mării căutări a bucatelor române pentru a fi trimise în străinătate, prețul lor s'a urcat, prin ceea ce locuitorii din ținuturile muntoase încă s'ar putea întâmpla, că trebuie să le cumpere cu mult mai scumpe, ca în alți ani. — De aceea ministerul de interne, în înțelegere cu Casa centrală a băncilor populare, — pentru a înlesni procurarea de cucuruz în localitățile de munte, unde lipsa lui este mai simțită, — a hotărît cu băncile populare să întocmească o listă în care să se cuprindă numele locuitorilor aflați în lipsă și cât cucuruz le trebuie până la noua recoltă, precum și cât le trebuie pentru două luni. Iestea astfel întocmită se vor înainta dreptul Casei centrale a Băncilor populare, de unde apoi se va face împărțirea. Astfel sutenii vor putea să-și procure după aceea dela magazinele băncilor cu uruzul de lipsă pe un preț cinșit. Prin aceasta se întoțe împedecarea abuzurilor cu uruzea prețului cucuruzului pentru suteni.

— Bătrânul și cunoscutul politician român (un fost bun prietin al răposatului rege Carol), Petro Carp, se afla bolnav de câteva zile.

— În săptămâna trecută a nin în mai multe părți ale României. Pe ziua de 15 Februarie v., institutul meteorologic (care urmărește schimbarea vremii din toată România) a dat următoarea știre: Lapovița sau ninsoarea a încetat în toată țara, însă timpul a fost tot închis, rece și crivățul a bătut linișor.

— În zilele acestea guvernul român va dezbate regulamentul pentru fixarea prețurilor la articolele de prima necesitate (mai cu seamă cele de lipsă pentru mâncare). Regulamentul se va pune apoi în praxă la timpul necesar.

— Guvernul român a ajuns la înțelegere cu cel bulgar în ce privește transitul (trecerea) mărfurilor pentru Bulgaria prin România și transitul mărfurilor destinate României prin Bulgaria.

— Bulgaria va putea primi astfel mărfurile din Germania. Elveția și Austro-Ungaria, iar România va putea primi mărfurile ce-i vin din alte țări pe linia Salonic sau Dedeağaci. E v rbi, după cât se știe, de trecerea a 35 vagoane cu mărfuri la zi, prin România pentru Bulgaria, și tot stăea prin Bulgaria pentru România. Se susține însă, că eunt permise numai mărfuri pentru trebuințele populației, rar nu articli de război.

— În zilele trecute generalul francez Pau, în trecerea lui spre Rusia, s'a oprit și la București, unde mai mulți politici români și populația orașului i-au făcut o călduroasă primire. În onoarea lui s'a așanjat un balchet, la care au luat parte reprezentanți din toate partidele. Înainte de pleare generalu Pau a fost primit în audiență de regele Ferdinand.

Câteva persoane dintre cari poartă luptele și politica războiului actual.

— Vezi și purle la pagina 5. —

În numărul trecut am dat mai multe fotografii ale cond cătorilor armatelor, cari se războiesc. Continuăm în acest număr cu alte câteva fotografii.

Cel dintâiu de deasupra la stînga, e generalul Aufferberg, care încă la începutul războiului a condus mai multe lupte contra Rușilor în Galiția. Numele lui e binecunoscut în sinul armatei; în anii treuți a fost și ministru de războiu al monarhiei.

Alătura de generalul Aufferberg se află generalul Dankl, care la câteva săptămâni după declararea războiului, umbra din gură în gură. Generalul Dankl a purtat atunci mai multe lupte contra năvălirii rusești, îndeosebi la Krasnik, unde a avut loc mari atacuri între armata noastră și cea rusească.

Sub generalul Aufferberg se află generalul rus Rennekampf. După nume se pare a fi de origine neamț. Dar trebuie să fie rus, altcum nu i-s'ar fi încredințat tocmai rolul de a conduce armata rusească contra celei germane. Se spune însă, că s'ar fi purtat slab. Când armata germană a stăpînit orașul Lotz din Polonia rusească, se zice, că Rennekampf ar fi fost de vină, fiindcă a întârziat cu două zile executarea unor planuri de întări a Rușilor, și de încunjurare a armatei germane. Urmarea a fost, că Germanii au deșugat lupta, iar Rennekampf a tras scurta. Ca pelecapsă ar fi fost schimbat pe frontul de luptă contra Turciei.

Lângă Rennekampf se află ministrul de externe al Rusiei Sasonow. Acesta conduce politica din afară a Rusiei încă de dinaintea războiului; el a pus la cale atâtea planuri ascunse, cum să răpună cutare stat sau să umilească pe celalalt.

Jos la stînga e chipul lui Enver-Pașa, ministrul de războiu al Turciei și conduc torul armatei luptătoare contra Rușilor. Enver-Pașa s'a distins în războiul balcanic, când a fost recunoscut cu om energie și cu pricepere. El are școala germană unde a petrecut mai mulți ani. Acum de curând împăratul Germaniei i a dăruit crucea de fer.

Alătura de Enver-Pașa se află regele Petru al Serbiei. Sub oblăduirea acestuia s'a început din greu propaganda sârbească, care a fost totdeauna sprijinită de Rusia. În preajma războiului regele Petru a încredințat conducerea țării fiului său Alexandru, sub cuvânt că fiind bătrân și b lănvicios, trebuie să-și caute de sănătate.

Știrile Săptămîinii.

Sâmbiu, 4 Martie n.

Asentările glotașilor din clasa B, în etate de 37—42 ani. După cum să vestește din mai multe părți ale țării, toți acei bărbați, cari sunt născuți în anii 1873, 1874, 1875, 1876 și 1877 (dar n'au fost soldați, ori au fost supra-erbitiști) vor fi chemați la o nouă asentare, care va avea loc în decursul lunci Aprilie. Conscrierile s'au început deja prin multe locuri, în zilele acestea.

Înștițarea de bunăvoie a cucuruzului de yanzare s' amănat de pe 1 Martie n. — după cum am scris în numărul trecut — până la 15 Martie n. Asta din cauză, că, în urma

comunicației neregulată, ordinațiunea minist-rială a sosit în multe părți târziu, astfel că oamenii n'au putut până la 1 Martie să înștiințeze la primărie cucuruzul cel au de prisos și îl pot vinde. În urma acestei împrejurări, ministrul de agricultură în zilele din urmă ale lunii Februarie a dat o nouă ordinațiune telegrafică, prin care a prelungit termenul de instanțare a cucuruzului de prisos până la 15 Martie n. (Vezi la lista al foil și cele publicat de comitetul „Revoluțiunii agricole sibiene“.

Amestecarea făinei de grâu cu cea de grâu încă s'a amânat. Guvernul ordonase, că pentru cruțarea făinei de grâu și de secară, toate întreprinderile cari se ocupa cu făina pâne și

Asentarea gloțșilor în Sibiiu. Pe baza înștiințării de comitetul Sibiiu Nr. 1450/1915, se publică că asentarea gloțșilor născuți în anul 1895, 1896 și 1897, din orașul Sibiiu oraș se va ținea în 18, 19 și 20 Martie a. c., în sala cea mare de sălute a casei orășenești din Sibiiu, strada Măslărilor (Fleischergasse) Nr. 2. — Totuși se va mai ținea asentarea pentru acei gloțși care sunt născuți în anul 1894—1898, 1899—1898, cari până acuma dia oare ce caz n'au fost abți și prezenta ori. — Asentarea se începe totdeauna la 7¹/₂ oare înainte de amiază.

De obligați la gloate se vor prezenta după clase de state, în mod alfabetic, și anume

mișiunei de asentare, trebuie să documenteze această prin trimiterea unui atestat medical, cel mai târziu până în 17 Martie a. c., la seșia miliara a magistralului orășeneș. — Fiecare deobligat la gloate, are a se prezenta la asentare corpul spălat și cu vestiminte curate. Cei cari nu se prezintă la asentare și aici nu se scuză, vor fi aduși cu forța brachală și pedepșiți aspru Sibiiu, în 1 Martie 1915. *Magistralul orășeneș.*

Soldați morți în Sibiiu. În zilele din urmă au răposat în spitalul garnizoanei din Sibiiu următorii: Honvedul *Vasile Lascu* dela regimentul 23; s'a născut în Brâncșa, comitatul Hunedoarei; a fost înmormântat în 26 Februarie după ritul bisericeii gri-or. — Caporalul gloțș *Iosif Bulaocsik* dela regimentul 31; s'a născut în Izsa; a fost înmormântat în 28 Febr. după ritul rom.-cat. — Honvedul tânăr *Mihail Sterz* dela reg. 8 de tunuri honvezi; s'a născut în Jimbolea, comitatul torontal; o fost înmormântat în 3 Martie după ritul bisericeii romano-catolice. — Recrutul gloțș *Luoovic Borsos* magazinul militar de aprovizionare în Sibiiu; s'a născut în Ciachi-Gârbau, comitatul Solnoc-Dobâca; a fost înmormântat în 3 Martie, după ritul bisericeii evanghelice-reformate. — Infanteristul *Mihail Kudlas* dela regimentul 15; s'a născut în Bereckelu; a fost înmormântat în 4 Martie, după ritul bisericeii romano-catolice. — Recrutul gloțș *George Vaidea* dela regimentul de honvezi Nr. 23; s'a născut în Acmar, comitatul Alba-inferoară; a fost înmormântat în 5 Martie, după ritul bisericeii greco-orientale. — Infanteristul *Anton Cornatovitsch* dela regimentul 77; s'a născut în Borynia (Galiția); a fost înmormântat în 5 Martie, după ritul bisericeii romano-catolice.

Tîrgul de vite din Marța mare la Bistrița Asupra acestui tîrg — care s'a ținut în 16 Februarie n. — f.ia „Bistritzer Zeitung“ scrie următoarele: „Prețul vitelor a fost așa de urent, ca niciodată. Cea mai scumpă pereche de boi ungurești s'a plătit cu 1740 coroane. Boi de mijloc din anul acesta, dar foarte puțin cărnos, au costat 1200—1400 coroane. O vacă fără vițel s'a vândut cu 700 coroane. Vacă de mijloc cu vițel sugător au costat 450—550 de coroane, părechea de junce 450—500 coroane. Un miel alb înă eră purtat în aceeași zi încoace și acolo spre vă zare, dar proprietarul corea pe el — 15 coroane. Cine îi va fi dat? În tîrgul de bucate încă s'a văzut mulți oameni, dar aproape toți voiau să cumpere; o măsură (ferdelă) de cucuruz s'au grâu n'am văzut decât malți simburii de bostan și mere, precum și ceva cartofi (crumpene), cari s'au trecut iute cu 2 coroane până la 2 coroane 40 bani. Dar din toate acestea omul nu poate trăi. Ne trebuie cereale în oraș; lipsa lor în tîrg e una dintre cele mai mari neajunsuri.“ — Astfel scrie foaia săsească din Bistrița asupra stărilor de acolo. Din parte ne o mai putem completa într'atâta, că aceeași lipsă de bucate se simte și pe piața Sibiiului, de atâtea săptămâni de zile. Așteptăm însă, că se vor lua măsuri de îndreptare!

Daruri în ouă pentru soldații noștri bolnavi. În spitalele din Sibiiu s'a găsește un număr mare de soldați români răniți, cari, în urma morbului greu, slăbiți în puteri, au mare lipsă de mâncări (alimente) întăritoare, între cari să numără hrana cu ouă. De aceea, să face prin aceeași apel la inimile simțitoare din satele noastre și îndeosebi către preotesele, învățătoarele, notăreșile, primăreșele și celelalte femei fruntașe, să binevoiască a a lună dela aceea, cărora le stă în putință, ouă cât mai multe pe seama sollaților noștri bolnavi. Oua adunate să se predea pe lângă consem mare

Catva persoane dintre cari con luc luptele și politica rășbolului actual.

— Vezi d. scrierile pe pagina 4 —

Generalul Aulenberg

Generalul Danil

Sasnow

Enver-Pasa

Petru, Regele Serbiei

alte mărfuri de aluat, cu măsura de 1 M n. au să folosească 50 de procente (adică jumătatea) făina de cucuruz. De pildă, unde nu macine decât o astfel de amestecătură, în orașe să nu se primească la cuptoarele de coapt pâne, decât astfel de aluat amestecat. Dar fiindcă de prezent se se află peste tot locul la îndemână destulă făină de cucuruz, guvernul ridicat această ordinațiune. Totuși se vestește că ea va fi pusă în aplicare în măsura ce se va afla în vânzare destulă făină de cucuruz. Asupra împrejurării, că ordinațiunea aceasta se va îndeplini peste toată țara, sau numai în unele părți, — asta o va hotări guvernul la timpul său.

în 18 Martie a. c. cei născuți în anul 1896 al celor nume se începe cu litera A până inclusiv R; în 19 Martie a. c. cei născuți în 1896 al celor nume se începe cu S până la Z; și cei născuți în anul 1895, dela litera A până inclusiv L; în 20 Martie a. c. cei născuți în anul 1895 dela litera M până la Z și cei născuți în anul 1894. — Acei deobligăți la gloate, cari sunt candidați la statul preotesc, ori uncl conțesuni recunoscuți de lege, sau cari pe baza studiilor lor în senzul legii de apărare §. 21 își pot rezerva dreptul de voluntari, au a dovedi ai această la asentare cu documente corespunzătoare. Acei deobligăți la gloate, cari din cauza morbului, sunt împedecați a se prezenta înaintea co-

doamnei *Valeria Dr. Ben* (Sibiu, Piața mare Nr. 36). Despre ouăle dăruite să va da socoteală publică.

Ce simțesc aviatorii în timpul sborului? Oamenii-paseri povestesc în diferite forme ce simțesc în timpul sborului lor în aeroplane. Ei spun, că la 1500 metri, e durere de cap le cercuește tâmplele, văjiturile de urechi îi supără, dar n'au amețeli. Dela 1800 metri în sus, înecordarea nervilor se mărește, pulsul e mai repede, gâfâiala plămânilor crește, frigul se simte mai tare, turburările de auz se măresc și ele. Dar când aviatoul coboară, din cauza iuțelii căderii în sbor oblu, neliniștea este și mai puternică. Fața i-se roșește, ochii îl ustură, nările sunt umede. Icoana morții i-se înfățișează atunci în sufletul său, și o aplecare la somn se arată din ce în ce mai cu putere. Un tânăr aviator, care se lăsase să fie cuprins de somn la scoborite, a fost găsit dormind pe câmp în aeroplanul său. Mu i-a fost cu puțință să-și aducă aminte cum se lăsase pe pământ.

Tăria armelor.

Gălitatea și uzura tunurilor și armelor. Costul unei lovituri de obuz. — Cât durează o pușcă și cât durează un tun.

În vâlmașeala grozavă de forțe militare, chestiunea armamentului (grija de armă este una dintre cele mai însemnate pentru asigurarea izbândei. Războiul de astăzi este război de uzură slăbirii puterii).

Uzură (slăbire) economică, uzură de forțe omenești, uzură sufletească. Dar dacă toate mijloacele de luptă se uzează (slăbesc), se uzează și armele tunurile, mitralierile, puștile. Materialul de război este și el un mijloc, pe care se poate sprijini victoria (izbânda, învingerea). Cine nu știe că urinșoșii guri de foc germane de 42 de centimetri (tunurile cele mari), — cari nu au spărsit atât zidurile cetăților moderne, după un răstimp de activitate destructivă (o folosință oarecare), au fost silit să amuțescă pentru că s'au deteriorat (n'au mai funcționat așa bine). După un număr de lovituri fiecare obuzier sau tun cu tragere repede este scos din luptă, deoarece refuză (nu mai vrea) să-și îndeplinească mai departe misiunea funestă (chemarea lui).

De aceea un gând militar ce preocupă foarte mult comandamentele tuturor armatelor este de a obține (de-a avea) un material de război cât mai rezistent (durabil).

În această privință, se află în „Revue hebdomadaire“ din Paris un articol interesant, dat rit lui D. Bellet, profesor la școala de științe politice din Paris, despre armamentul francez. Întru cât e un studiu informativ găsim interesant și-l dăm ac, în linii generale (Articolul a fost publicat și de alte ziare dela noi, așa după cum îl dăm și în „Foata“).

În actualul război european funcționarea armelor de foc a luat o întindere de mai puțină până astăzi. Atât pe frontul de apus, de șase luni și mai bine nici tunul, nici puștile nu conținesc. E o orgie de obuze și de gloanțe. Oamenii stau cuibășiți, și grindina de oțel își întinde pâlza distrugătoare de-alungul, fronturilor, — fără răgaz.

Dar în această neconținută muncă la care sunt silit, — armele de foc se uzează slăbesc.

Nu trebuie să credem însă, că există (ar fi) vre-o primejdie ca nu cumva tunul sau pușca să se slăbească în bucași din cauza uzurii ce progresaază (slăbirei ce urmează) potrivit cu numărul loviturilor. Nu. Din acest punct de vedere nu este nici-o teamă, căci țevă armelor de foc nu se roade până intr'atât. De aceea se ținem specialiștii (camenii de fach) este precizia

tirului (acurateța la pușcat, la țaluit). La fiecare lovitură care pornește și la fiecare încărcătură de pulbere care explodează înăuntrul tunului sau al puștei, interiorul spiralat (partea dinăuntru) al armei de foc se alterează (sufere) și cu timpul proiectul (gionțul), plezând din țevă în alte condiții decât cele regulate, nu mai merge la știntă.

Astfel un tun de calibrul *305 milimetri* (locul gol din lăuntru țevii, socotit oblu), care aruncă un obuz (gionț) de *240 kilograme*, e scos din luptă după ce a tras *numai 200 lovituri*.

Pentru tunurile mari de 40 de centimetri, numărul cel mai mare de lovituri ar fi *dela 65 până la 70*. O viciață destul de scurtă deci, — deși atât de împovărată de puteri distrugătoare (ruinătoare).

Tunul nostru (francez) de companie, — spune autorul articolului, — faimosul 75 centimetri suferă o uzură cu desăvârșire mai mică decât tunurile mari de artilerie. Astfel tunul francez de calibrul mic, de curec bim, poate suporta *4000 lovituri*, fără ca precizia titrului său să sufere mult.

Cu alte cuvinte, tunul de calibrul mic durează totdeauna mai mult decât gurile de foc ale artileriei grele.

Pușca de asameni este o armă de calibrul mic. Uzura prin urmare nu se resimte decât foarte încet. Însă și aci pușca franceză. — zice Bellet, — prezintă oarecare avantajo (favoruri). Germanii nu s'au folosit până acum decât de pușca cu repetiție, — aceea în care se introduce din când în când încărcătorul cu mai multe cartușe. Acest model de pușcă (acelaș pe care îl are și în armata română) te îndeamnă însă să tragi mai multe focuri, decât este necesar, deoarece funcționarea ei e ușoară și automată merge de sine). Având la îndemână puțința așa de ușoară de a trage o serie de focuri, infanteristul o lasă, și gionțul pornește de multe ori fără să fie strict necesar (fără să fie chiar tare delapsă).

Pușca franceză, în privința aceasta, are avantajul că soldatul încărcând fiecare gionț în parte, face economie erutară de lovituri, și arma sa se uzează mai încet. (Du, asta va fi cu puțință; dar în acelaș timp, poate fi și un avantaj, un neajuns, ca se încearcă tot mereu, pușca Re. „Foin“).

În privința șumelor, pe cari le reprezintă folosința armelor de foc, dăm mai jos câteva cifre interesante.

O baterie de patru piese (tunuri) de companie cu munițiile pe cari le poartă, reprezintă 150 mii lei; prețul puștei este cam de 75 de lei.

O lovitură de tun se ridică la cel puțin 30 de lei, iar un gionț tras de un infanterist reprezintă 10—11 bani.

Fiecare pușcă uzându-se după vre-o 8—10 mii lovituri, iar tunul după 4 mii, — se poate socoti ușor câți bani înghite ca să-și transforme în oțel ucigător, o asemenea armă de foc!

Spic.

Construcția tunurilor germane de 42 centimetri.

Gezeta din Viena „Deutsche Volkblatt“ („Foata Poporului“) publică un raport al unui prieten, care s'a întors din Germania, unde acela a avut prilej să asculte o prelegere publică despre tunurile cele grele germane de 42 centimetri. Prelegerea a ținut-o un profesor universitar, care a spus întretele următoarele amănunte:

Acest tun uriaș cântărește 1275 miji metrici (o meje metrică are 100 kilograme). Pentru transportarea acestui colos de fer, care constă din 172 bucăți singuratic, sunt delapsă 13 vagoane. Lungimea țevii este de 5 metri. Greu-

tatea unui gionț e socotită la 400 kilograme, iar lungimea 1268 milimetri (ceva peste un metru și un pătrar). O pușcătuă costă 11 mii de marce (o marcă are 1 cor. 20 bani). Așezarea tunului în poziție (gata) de pușcat răpește timp de 6 ore; în aceasta vreme se dau pușcături mai mici, spre a proba precizia (acurateța), cari pușcături variază în ajungerea distanței cu cel mult o jumătate de metru.

Soldății, cari servesc acest tun, — 200 la număr — au un fel de căciuli scutitoare la ochi, urechi, gură și nas, care să-i scutească de grozava detunatură, ce se produce la slobozirea gionțului. În momentul slobozirii toți soldații se lasă la pământ pe foaie, deși slobozirea se face cu ajutorul unui aparat electric, dela o depărtare de 500 metri. Că ce detunatură se produce în aer, la slobozirea gionțului, e ușor a-și face omul o idee, dacă amintim, ca în acel moment se sparg toate ferestrele (sticla) într'o depărtare de patru kilometri dela locul de pușcat.

Asupra fortăreței belgiene Lüttich s'a pușcat dela o depărtare de 23 kilometri; la prima pușcătură au căzut 1700 oameni, iar la a doua 2300 dintre trupele din fortăreață. Asupra celorlalte două fortărețe Maubeuge (franceză) și Namur (belgiană) s'au slobozit numai două pușcături, cari au fost atât de îngrozitoare, încât ambele fortărețe s'au predat fără a se mai împotrivi.

Pentru evitarea de pericol, sub fiecare tun se află o mină, așezată pe fundamentul tunului. Cu ajutorul acestei mine, un inginer al firmei Crupp poate în orice moment să arunce în aer tunul, ca astfel să nu ajungă în mâinile dușmanului. Între personalul de serviciu se află totdeauna cel puțin un inginer dela firma germană de tunuri Crupp.

Înștiințarea cucuruzului de vândut pentru armată.

Cu abatero dela circularul ministerial din 15 Februarie n. c. Nr. 6080, prin care comisiunea economică regiunii Iară (a țării) a fost împuternicită a cumpăra cucuruzul dela acei proprietari, cari dispun de păsosane (preste trebuințele lor) de cucuruz și pe care erau îndatorăți să-l înștiințeze la primăriile comunale până la 1 Martie n. c. — Înaltul minister de agricultură, prin telegrama sa urgentă Nr 8159 P c., ne vestește, că a dat o nouă împuternicire comisiunii, ca să cumpere cu prețurile excepționale și cucuruzul, pe care producții (economii) îl vor înștiința până la 15 Martie n. c.

Spre știrea amintim, că pentru mija metrică (mm) de cucuruz numit „masaun calului“ se plătește 27 corobane, pentru mm. de cucuruz cingantin-florentin, puțin și pentru cucuruzul cu bonul alb rotund 30 cor. de mija metrică. Cucuruzul trebuie să fie uscat, bine co-nut și pus în sacii ce se dau în acest scop. Prețul se plătește îndată la luarea lui în primire. Dacă cucuruzul se ia în primire în cursul lunii Aprilie sau Maiu, pe lângă prețul cucuruzului obicinuit și cel numit masaun calului, se mai plătește un adaus de câte 1 cor. la mm., pe lună, iar la celelalte soiuri câte 50 bani.

Cucuruzul ce nu se va înștiința, se va rechiziționa (cuprinde) și fără voia proprietarului și se va plăti nu cu prețul de sus, ci cu prețul stabilit de autorități.

Punem la inima celor îndrept acestor orândueli.

Sibiu, 2 Martie n. 1915.

Comiteul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucaș, Victor Tordășianu,
prezident secretar

Aviz.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu plăcere oricui. E destul a ni se cere pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Prețul e un bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe o jumătate de an. Abonații cei noi primesc gratuit și un calendar de părete.

„Calendarul Poporului“ se espedează acum zilnic tuturor acelor, cari mai comandă. La început n'am putut răzbi cu trimiterea tuturor comenzilor, de aceea au mai fost unele întâzieri, dar acum am trecut peste greul lucrului. N'am trimis însă și nu putem trimite pentru aceia, cari au comandat dela 1—6 bucăți, dar de așa, ca să le plătească când le vor primi la poștă. Asta nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta, ceace am spus de atâtea ori. Cine comandă mai puțin de 10 exemplare, trebuie să le plătească înainte cu 40 bani bucata, iar 5 bani deosebit pentru poșta la fiecare calendar. Amănunte vezi alături.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează pur să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari se de multeori întrec suma de 2 cor. 20 bani taria socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceie ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socotele, cu sutele de restante, ne ar incurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restante ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari se de multeori întrec suma de 2 cor. 20 bani.

Spre orientare.

Călin darul Poporului pe 1915

a apărut

și s'a expeditat tuturor acelor, cari l-au comandat.

Călin darul cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri

intre cari: dela așa-inarea moștenitorului nostru de tron, dela moartea Regelui Carol, fotografiile la diferite bărbați fruntași ai României, fotografiile tuturor generalilor și conducătorilor mai de seamă ai armatelor austro-ungară și germană, vederi de pe câmpul de luptă, etc. etc.

apoi

mapa Europei, Aziei, Africei, lumea toată, mape de pe toate câmpurile de războiu din Galiția, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm către toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să îndemne pe oameni, să și cumpere fiecare „Calendarul Poporului“, care cuprinde toate amănuntele despre războiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri războinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călin darul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisos. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călin darul nostru iarăși surprinde pe oricine prin bogăția lui. În comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto.

Ceie comandă 10, 20, 50 sau mai multe bucăți, precum și toți revânzătorii, primesc rabatul cuvenit, ca și în anul trecut.

Din cauza stărilor războinice din anul acesta, nu putem da calendarul decât pe lângă trimiterea înainte a banilor sau să se plătească pachetul la scoaterea dela poștă.

Cine vrea să vândă calendare sa ceară condițiile pentru revânzători

P. T.

De vreme ce în urma războiului s'au urcat enorm prețurile tuturor materialelor bruto necesare la fabricațiunea berii, în leosebi urcarea prețului orzului, care prin ordinațiunea ministerială a fost în parte cu totul oprit pentru folosirea la fabricațiunea berii. În parte s'a mărginit producțiunea ceace a adus cu sine o urcare anormală a prețului — toate bereriile din Ungaria s'au văzut silită a urca prețul berii.

În înțelegere cu celelalte bereri din provincie, începând cu ziua de 5 Martie n. ci am statorit prețurile precum urmează!

1 Hectolitr bere albă cu butoiul . . .	K 44.40
1 0.6 sticlă bere albă	— 31
1 0.5 sticlă bere albă	— 26
1 Hectolitr bere neagră cu butoiul . . .	52.40
1 0.6 sticlă bere neagră	— 35
1 0.5 sticlă bere neagră	— 30

În urma nenumăratelor pierderi a sticlelor de bere, mai departe în urma împrejurării, că fabricile de sticlă dela începutul războiului nu mai sunt în stare să satisfacă toate comenzile, — ne am văzut siliti, a cere, ca în lăta la vinderea berii să se depună pentru fiecare sticlă de bere 10 fileri deosebit. Sticle goale de bere se primesc înăpoi din partea noastră, pe lângă prețul de 10 fileri.

Cu toată stima

Bereria „La trei Stejari“
urmașii lui Dr. Friedrich Jikeli
Thomas Binder & Fiii
Frații Hager
Friedrich Czell & Fiii

Nr. 361/195 not. 2906

Publicațiune.

Comuna Felsőporumbák garantează dreptul de crăjmărit împreună cu o dare pentru prasăle, pe urată de 3 ani, Zona locațiunei, în hotărât pe 10 Martie a. c. la 10 ore a. m.

Prețul străgării 1000 coroane, Vadiul 10. Condițiunile să pot vedea în cancelaria notarala.

Felsőporumbák 24 febr. 1914.
Primăria comunulă.

Mape de vânzare.

Mapa Europei	K 1.20
„ Rusiei cu Galiția	„ 1.20
„ Franței cu Belgia	„ 1.20
„ Țărilor balcanice	„ 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului“

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Eduvic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicației
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
— asortiment. —

Noutățile

posite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe

indigene, din
sari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquette și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile pentru
pardiaturi și „...“, cari
se află totdeauna în bogat.

Asupra rev... r coe-
fecționate în atelier... în per-
mit a atrage dec... atențiune
a On. domni preoși și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confecționez urând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniformă, după prescripție cro-
itoră cea mai nouă.

Crème de dinți

KALODONT

70 fileri

Cea mai bună apă pentru dinți

a fost la mai multe expoziții internaționale premiata cu cele mai înalte distincțiuni.

500 coroane plătesc aceleia, care după folosirea
apelor de dinți albi Bartilla —

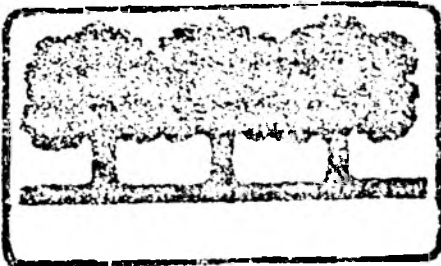
ajută 80 fileri — va suferi iarși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
Wien, X., Goethegasse 7.

Se capătă în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți albi
BARTILLA. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate
căpăta, trimit eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco

**Berea albă și neagră din
Bereria dela Trel-Stejari**
în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Acasă și bere
e cunoscută și
se bea cu plăcere
ca și în țară.
Atât în oraș
cât și în sat

Că berea ne
așa cunoscută și
fără alcool
și nu poate
vedea și în
acolo, ca și
păratoră și
a o famă
mărește

Cafea

cu 50% mai ieftină

Cafea crușătoare americană, foarte aroma-
tă și care dă mult. Un saculeț de probă
(5 chilogram) se trimite pe lângă p. eșul
de 10 cor, o jumătate kilogram teiu de
primul rang cor. 2 — franco cu rambursă.

A. SAPIRA, 326
Export de cafea și teiu, în Gaiânta.

2050 **Un tânăr**

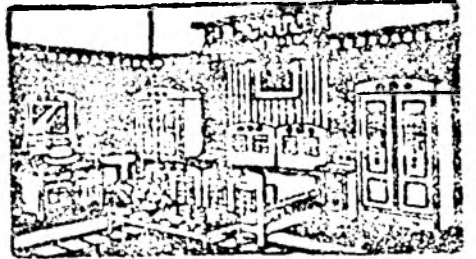
ne-ces torit, scutit de serviciul militar,
dorește angajament la vreo fabrică,
hotel ori prăvălie, ca vânzător ori
conducător, având numai cauciune
morală, vor ește 3 limbi. Scrisorile
sunt a se adrea la administrația foii,
de unde se vor trimite respectivului.

MOBILE lucrate solid și
conștiențios

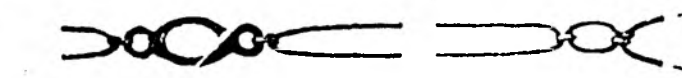
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile
SIBIIU — NAGYSZEBEN, str. Sărui 27

Specializat în:
mobile de tot felul
pentru fiecare din
căminuri, mobiliuri de
hoteli, vile, institu-
țiuni, cabloane și
restaurațiuni

Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice

Fire cu ochiuri de oțel Nr. 29 c

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obișnuită de
15 mm, tare legat cu bete cu tot,
înălțimea 27 cm, ată Nr 30/ 2

Lungimea 18 18 18 21 21 21
21 21 24

Nr. firelor 650 720 810 720 780 840
960 780 960

Apete de țesut cu dinți de alamă
sau de oțel în toate mărimile să ați
în depozit. 2003

Listă de preț la cerere se trimite
gratuit și franco.

CAROL F. JIKELI
Sibiu și Alba-Iulia.

- 1 m. tru pă rat lemne la jo gâr . . K 4-70
(rămășițe ceta butuci)
- 1 metru pă rat lemne " " . . " 3-50
(r. mășițe de brad)
- o lătu a d lemne " " : . " —40

Direcțiunea joagăru ui

Bihaly, Neumann & Co.

Teof. Nr. 7 SIBIIU Telefon Nr. 76

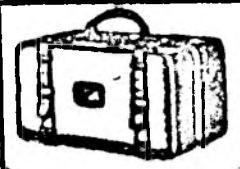
Depozite în Sibiu unde încă se află de vânzare:

Otto Ehrlich, str. Sărui 1 | Max Weirich, strada Saguna
Iosif Kr. str. Sărui 1 | Ioak Singer, Nouă 43

**Atelier de curărire, șelărie și colorărie
ORENDT G. & FEIRI W.**

Telefon 313 (odinoară Societatea curărilor) Telefoa 313
Strada Cîsnădiei 45 — SIBIIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în
articole pentru căro-
șat, călărit, vână-
sport și volaj, po-
cizi și procova-
turi, portmonee și
bretale solide și

alte articole de ge-
lanterie cu prețurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, ca-
rele de călărit și le-
gan, Sky (vârzoți)
permanent în depozit

Toate articolele din branșele amintite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandă prin poștă se execută prompt și conștiențios

Mare depozit de hanuri pentru cal dela solurile
cele mai ieftine până la cele mai fine, coperti-
toare (șoluri) de cal și cofere de călătorie.

Numai odată în viață!

50.000 straie (acoperitoare)
à Kor. 2.90

designate pentru export în Balcani, dar rămase din cauza războiului
lucrate din lână Himalaya verit. de Brillan, foarte durabile, fin tare ca
și foarte bune pentru iarnă, ca o 90 cm, lungime și 130 cm. lăjin.
desin cu vârgi și borduri de culori minunate, sunt de vânzare nume
în scurt timp, cu prețul jumătate de numai Kor. 2.90 pro bucată
A-este străie sunt vrednice încă odată atăta, iar de vânzare
ați pe lângă acestea prețuri senzaționale numai atât timp cât
ajunge depozitul.

1 buc. străie de lână costă numai K 2.90
3 : : : : : 8.25
6 : : : : : 16.—

Singura vânzătorie cu rambursă prin:

M. Swoboda, Wien, II 12, Hiessgasse Nr. 13—348

Zilnic sosesc cele mai diferite noutăți

dela cele mai ieftine până la cele mai fine stoffe pentru **sezonul de primăvară**

Stoffe de lână, negre, vinete și culori moderne pentru buse, haine, costume și mantale; catifele negre pentru costume delaine, crepe,
cretoane, toți articlii de lipsă la facerea unei haine, indeosebi alegere frumoasă în dantele și stoffe de dantele, corsete Janet pentru dame,
umbrele, mănuși și articlii moderni pentru domni, recomandă pe lângă cele mai solide preturi

Friedrich Binder, urmașul lui **Sibiu, strada Cîsnădiei 25**
Rudolf Trentina